

PAPA FRANSUVA'NIN ÇİFTE STANDARDI

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Roma Katolik Kilisesinin ruhani ve dünyevi lideri Papa Fransuva, 6 Haziran günü Bosna Herseke resmi bir ziyarette bulunmuştur. Papa Hazretleri, Bosna Hersekte resmi temaslarda bulunmuş, Bosna Hersekin hem dünya hem de özel olarak Avrupa için önemine vurgu yapmış ve barış çağrısında bulunmuştur.

Ancak Bosna Hersek halkı için manevi anlamda çok önem arz edecek bir şeyi yapmamıştır: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararı ile kurulan, Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesinin soykırım teşkil ettiğine dair karar kıldığı Srebrenitsa Soykırımından hiçbir şekilde bahsetmemiştir. Srebrenitsada katledilen kurbanların aile mensuplarının ve Bosna Hersek İslam Birliği Başkanı Hüseyin Kavazoviçin bu yöndeki çağrılarına rağmen, Papa Fransuva, yetkili bir mahkemenin gerçekleştiğini tescillediği bir soykırımdan hiçbir şekilde bahsetmemeyi tercih etmiştir.

Ancak Papa Fransuva bir yandan da Vatikanda 12 Nisan günü yaptığı bir ayinde,^[i] hakkında yetkili mahkeme kararı bulunmayan ve son derece ihtilafli bir konu olan 1915 Olaylarının soykırım olduğunu ima etmiştir. Papa, aynı ayin sırasında Srebrenitsa Soykırımından sadece toplu kıyım olarak bahsetmiştir. Papanın bu ayinde sergilediği tutumda; Ermenistan, Ermeni diasporası ve Ermeni Apostolik Kilisesinin lobicilik faaliyetlerinin etkili olduğu bilinmektedir.

Papa Fransuvanın bu çelişkili tutumu bununla da sınırlı değildir. Kendisi, bahsi geçen ayinde 1915 Olaylarının 20. Yüzyılın ilk soykırımı olduğu imasını yapmıştır. Bunu yaparak Namibya halkının soykırım olarak nitelendirdiği 1904-1908 arasında Alman Güneybatı Afrikasında (günümüz Namibyası) Alman sömürgeci güçleri tarafından gerçekleşen Herero ve Nama katliamlarını göz ardı etmiştir.^[ii] İhtilafli tarihi olayları soykırım olarak nitelendirmekten kaçınmayan Papa Fransuva, 1904-1908de gerçekleşen olayları bir kenara bırakıp, 1915 Olaylarına 20. Yüzyılın ilk soykırımı nitelendirmesi yapmayı tercih etmiştir.

Papa Fransuvanın söyledikleri ve söylemedikleri bir arada incelendiğinde, kendisinin uyguladığı bir çifte standart ortaya çıkmaktadır. Papa, tarihi olaylarda Hristiyan ve Müslüman ayrımı yaparak seçici söylemler ortaya koymaktadır.

1904-1908de Herero ve Nama kabilelerine karşı gerçekleştirilen katliam, Alman Güneybatı

Afrikasının sömürgeci Alman yönetiminin emriyle onun askeri birlikleri tarafından yapılmıştır. Srebrenitsada gerçekleştirilen ve kesinkes soykırım niteliği taşıyan katliam, paramiliter Sırp birlikleri tarafından yapılmıştır. Katliamları gerçekleştiren iki grup da Hristiyan kimliğine sahipti. Papa Fransuva, birisi hakkında soykırım iddiası, diğesinde ise kesinkes soykırım olgusu bulunan bu iki Hristiyan grubun gerçekleştirdiği katliamları geri plana atmıştır. Bunun yerine hem Müslümanların ve hem de Hristiyanların pek çok kayıp verdiği 1915 Olaylarında, Ermenilerin iddialarını cımbızla ayıklayıp soykırım iması yapmıştır.

Uygulanan bu çifte standart; dinler arası diyaloga vurgu yapan, medeniyetler arası ittifakı savunan ve evrensel sevgiyi dile getiren Roma Katolik Kilisesinin ruhani lideri Papa Fransuvaya yakışmamakta ve onun söylemleriyle ters düşmektedir.

Bu çifte standart, Müslümanlar ve Hristiyanlar arasında kutuplaşma yaratmaktan başka bir işe yaramayacaktır. Bu tutumun hiçbir şekilde yapıcı olmadığı aşikârdır. Umarız Papa Fransuvanın yapmakta olduğu bu hata bilinçli değildir ve gelecekte bu tür bir hataya düşmeyecektir.

* Fotoğraf Reuters haber ajansı tarafından çekilmiştir

[i] Mehmet Oğuzhan Tulun, Hukuki ve Tarihi Bir Tartışmaya Dini Katmak, AVİM, <http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/HUKUKI-VE-TARIHI-BIR-TARTISMAYA-DINI-KATMAK---Mehmet-Oguzhan-TULUN/3994>

[ii] Alev Kılıç, Namibya'dan Papa Hazretleri Fransuva'ya Çağrı, AVİM, <http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/NAMIBYA-DAN-PAPA-HAZRETLEI-FRANSUVA-YA-CAGRI---Alev-KILIC/4058> ; Ali Murat Taşkent, Papa'nın Dikkatsizliği, AVİM, <http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/PAPA-NIN-DIKKATSIZLIGI---Ali-Murat-TASKENT/4033>

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya, Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "PAPA FRANSUVA'NIN ÇİFTE STANDARDI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 81. Haziran 09. Erişim Nisan 18, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/PAPA-FRANSUVA-NIN-CIFTE-STANDARDI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır